

Strona główna>Wszczęcie postępowania sądowego>Gdzie i jak>**Koszty**

Koszty

Portugalia

Na tej stronie przedstawiono informacje na temat kosztów postępowania sądowego w Portugalii.

Aby zapoznać się z pogłębioną analizą kosztów postępowania, zob. poniższe kazusy:

Prawo rodzinne – rozwód

Prawo rodzinne – prawo do opieki nad dziećmi

Prawo rodzinne – alimenty

Prawo handlowe – umowy

Prawo handlowe – odpowiedzialność

Przepisy regulujące opłaty pobierane przez przedstawicieli zawodów prawniczych

1. Doradcy prawni (*Solicitadores*)

W Portugalii honoraria doradców prawnych (*solicitadores*) występujących w charakterze komorników reguluje ministerialne rozporządzenie wykonawcze (*Portaria*) nr 282/2013 z dnia 29 sierpnia 2013 r. z późniejszymi zmianami (art. 43–51).

2. Radcy prawni (*Consultores jurídicos*)

W Portugalii honoraria radców prawnych nie są regulowane.

3. Adwokaci (*Advogados*)

W Portugalii honoraria adwokackie nie są regulowane.

4. Urzędnicy sądowi (*Oficiais de justiça*)

Koszty interwencji urzędników sądowych w postępowaniu egzekucyjnym regulują art. 9 i tabela II rozporządzenia w sprawie kosztów postępowania sądowego (*Regulamento das Custas Processuais*) przyjętego dekretem z mocą ustawy (*Decreto-Lei*) nr 34/2008 z dnia 26 lutego 2008 r. z późniejszymi zmianami oraz ministerialne rozporządzenie wykonawcze nr 282/2013 z dnia 29 sierpnia 2013 r. z późniejszymi zmianami (art. 43–51 mające zastosowanie na mocy art. 59 ust. 1).

5. Adwokaci świadczący usługi w zakresie ochrony prawnej

Honoraria adwokatów świadczących usługi w zakresie ochrony prawnej reguluje ministerialne rozporządzenie wykonawcze nr 1386/2004 z dnia 10 listopada 2004 r., ministerialne rozporządzenie wykonawcze nr 161/2020 z dnia 30 czerwca 2020 r. oraz ministerialne rozporządzenie wykonawcze nr 10/2008 z dnia 3 stycznia 2008 r. z późniejszymi zmianami.

Koszty stałe

Koszty stałe w postępowaniu cywilnym

Koszty stałe stron postępowania cywilnego

Koszty stałe stron postępowania cywilnego określono w art. 5–7 rozporządzenia w sprawie kosztów postępowania sądowego przyjętego dekretem z mocą ustawy nr 34/2008 z dnia 26 lutego 2008 r. z późniejszymi zmianami oraz w tabelach I i II załącznika do tego rozporządzenia.

Etap postępowania cywilnego, na którym strony mają obowiązek uiścić koszty stałe

Co do zasady opłaty sądowe wnoszą się przy wszczęciu postępowania oraz po wyznaczeniu terminu rozprawy. Biegli i urzędnicy sądowi otrzymują wynagrodzenie zazwyczaj bezpośrednio przed wzięciem udziału w postępowaniu.

Koszty stałe w postępowaniu karnym

Koszty stałe stron postępowania karnego

Koszty stałe ponoszone przez strony postępowania karnego określono w art. 8 rozporządzenia w sprawie kosztów postępowania sądowego przyjętego dekretem z mocą ustawy nr 34/2008 z dnia 26 lutego 2008 r. z późniejszymi zmianami oraz w tabeli III załącznika do tego rozporządzenia.

Etap postępowania karnego, na którym strony mają obowiązek uiścić koszty stałe

Etap postępowania karnego, na którym strony mają obowiązek uiścić koszty stałe, zależy od roli zainteresowanej osoby w postępowaniu i czynności, jakiej zamierza ona dokonać. Przewidziano wyłącznie dwa przypadki, w których opłatę sądową wnosi się w chwili dokonywania czynności: wytoczenie powództwa adhezyjnego oraz wszczęcie postępowania przygotowawczego na wniosek powoda cywilnego. We wszystkich innych przypadkach, tj. we wszystkich przypadkach, w których występuje podejrzany/oskarżony, oraz w pozostałych przypadkach, w których występuje powód cywilny, opłatę sądową należy wnieść po zakończeniu aktualnego etapu postępowania (postępowanie przygotowawcze, orzeczenie lub apelacja) w zależności od postanowienia sędziego.

Koszty stałe w postępowaniu konstytucyjnym

Koszty stałe stron postępowania konstytucyjnego

Koszty stałe ponoszone przez strony postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (*Tribunal Constitucional*) regulują art. 6–9 dekretu z mocą ustawy nr 303/98 z dnia 7 października 1998 r. z późniejszymi zmianami oraz art. 84 ustawy nr 28/82 z dnia 15 listopada 1982 r. z późniejszymi zmianami.

Etap postępowania konstytucyjnego, na którym strony mają obowiązek uiścić koszty stałe

Strony mają obowiązek uiszczenia kosztów stałych dopiero po zakończeniu postępowania.

Informacje wstępne, których powinien udzielić pełnomocnik procesowy

Prawa i obowiązki stron

Pełnomocnicy procesowi mają etyczny i prawny obowiązek udzielenia stronom wszystkich informacji dotyczących ich praw i obowiązków w zakresie, w jakim dysponują dostateczną wiedzą na temat szans powodzenia w postępowaniu i związanych z tym kosztów.

Źródła informacji na temat kosztów sądowych

Gdzie można znaleźć informacje na temat ustalania kosztów sądowych w Portugalii?

Dodatkowe informacje na temat systemu kosztów sądowych w Portugalii można znaleźć pod adresem <https://justica.gov.pt/Servicos/Custas-processuais>.

W jakich językach można uzyskać informacje na temat ustalania kosztów sądowych w Portugalii?

Informacje na temat ustalania kosztów sądowych Portugalii są dostępne wyłącznie w języku portugalskim.

Gdzie można znaleźć informacje na temat mediacji?

Informacje na temat mediacji, w szczególności na temat publicznego systemu mediacji w sprawach cywilnych, rodzinnych, z zakresu prawa pracy i w sprawach karnych, można znaleźć pod adresem <https://dgpj.justica.gov.pt/English/Alternative-Dispute-Resolution>.

Gdzie można znaleźć informacje na temat średniej długości różnych postępowań?

Informacje na temat średniej długości postępowania sądowego można znaleźć na stronie <https://estatisticas.justica.gov.pt/sites/siej/en-us/pages/default.aspx>.

Gdzie można znaleźć informacje na temat średnich kosztów danego postępowania?

Tego rodzaju informacje nie są dostępne. Jedyną możliwością jest zapoznanie się z poszczególnymi wykazami opłat lub tabelami kosztów.

Pod adresem <https://justica.gov.pt/Servicos/Simulador-Taxas-de-Justica> dostępny jest jednak symulator umożliwiający obliczenie orientacyjnych opłat sądowych należnych w przypadku wszczęcia postępowania sądowego. Jest to pewna wskazówka co do wysokości kosztów.

Podatek od wartości dodanej: jak podaje się informacje na ten temat?

Koszty sądowe nie podlegają opodatkowaniu VAT. Honoraria przedstawicieli zawodów prawniczych podlegają opodatkowaniu VAT, ale informacje o kosztach zawarte w przepisach prawa nie obejmują podatku VAT.

Jakie są obowiązujące stawki?

Informacje na temat obowiązujących stawek VAT nie są dostępne.

Pomoc prawna

Próg dochodów obowiązujący w sprawach cywilnych w odniesieniu do pozwanych

Wzór pozwalający obliczyć próg dochodów do celów uzyskania pomocy prawnej w sprawach cywilnych można znaleźć w załączniku do ustawy nr 34/2004 z dnia 29 lipca 2004 r. z późniejszymi zmianami.

Próg dochodów w sprawach karnych stosowany w odniesieniu do podejrzanych/oskarżonych

Wzór pozwalający obliczyć próg dochodów do celów uzyskania pomocy prawnej w sprawach karnych można znaleźć w załączniku do ustawy nr 34/2004 z dnia 29 lipca 2004 r. z późniejszymi zmianami.

Próg dochodów w sprawach karnych stosowany w odniesieniu do pokrzywdzonych

Nie określono progu dochodów do celów uzyskania pomocy prawnej w sprawach karnych w odniesieniu do pokrzywdzonych.

Inne warunki uzyskania pomocy prawnej przez pokrzywdzonych

Przewidziano inne warunki uzyskania pomocy prawnej przez pokrzywdzonych. W przypadku nadania, na podstawie ustawy nr 112/2009 z dnia 16 września 2009 r., statusu ofiary przemocy w rodzinie w rozumieniu art. 152 kodeksu karnego domniemywa się – w braku dowodów przeciwnych – że ofiara nie dysponuje wystarczającymi środkami finansowymi.

Inne warunki uzyskania pomocy prawnej przez podejrzanych/oskarżonych

Przewidziano inne warunki uzyskania pomocy prawnej przez podejrzanych/oskarżonych. Mają one związek z sytuacją finansową podejrzanych/oskarżonych i oblicza się je na podstawie modelu opracowanego zgodnie z art. 39 ustawy nr 34/2004 z dnia 29 lipca 2004 r. z późniejszymi zmianami.

Nieodpłatne postępowania sądowe

Postępowanie sądowe może być nieodpłatne dla jednej ze stron lub dla obu stron w wyniku zwolnienia z kosztów sądowych lub przyznania pomocy prawnej. W art. 4 rozporządzenia w sprawie kosztów postępowania sądowego przewidziano szereg sytuacji, w których ma zastosowanie zwolnienie z takich kosztów. Zwolnienia dzielą się na dwie kategorie:

zwolnienia podmiotowe lub indywidualne na podstawie art. 4 ust. 1 udzielane ze względu na szczególny status stron lub osób objętych postępowaniem oraz

zwolnienia przedmiotowe lub proceduralne objęte zakresem art. 4 ust. 2, które są związane z rodzajem postępowania.

Niektóre zwolnienia zależą jednak od treści orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie, jak określono w art. 4 ust. 3, 4, 5, 6 i 7. W konsekwencji takie zwolnienia mogą nie mieć wpływu na koszty lub mogą mieć wpływ wyłącznie na opłaty powstałe w toku postępowania sądowego.

Bardziej szczegółowe informacje na temat pomocy prawnej można znaleźć pod adresem <https://justica.gov.pt/Guias/como-pedir-apoio-judiciario>.

Kiedy strona przegrywająca sprawę ma obowiązek pokryć koszty poniesione przez stronę wygrywającą?

Co do zasady strona wygrywająca ma prawo do otrzymania od strony przegrywającej zwrotu poniesionych kosztów w wysokości ustalonej przez sąd, w zależności od orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie. Prawo strony wygrywającej do otrzymania zwrotu poniesionych kosztów uchyla się, jeżeli strona przegrywająca otrzymuje pomoc prawną i w związku z tym jest zwolniona z wymogu uiszczenia jakichkolwiek kosztów sądowych.

Wynagrodzenie biegłych

Co do zasady wynagrodzenie biegłych pokrywają strony postępowania. Jeżeli jednak strony uzyskały pomoc prawną, wynagrodzenie biegłych pokrywa Instytut ds. Zarządzania Finansami i Infrastruktury w Systemie Wymiaru Sprawiedliwości (Instituto de Gestão Financeira e Equipamentos da Justiça).

Wynagrodzenie tłumaczy pisemnych i ustnych

Wynagrodzenie tłumaczy pisemnych i ustnych co do zasady pokrywają strony postępowania. Jeżeli jednak strony uzyskały pomoc prawną, wynagrodzenie tłumaczy pisemnych i ustnych pokrywa Instytut ds. Zarządzania Finansami i Infrastruktury w Systemie Wymiaru Sprawiedliwości (Instituto de Gestão Financeira e Equipamentos da Justiça).

Istotne dokumenty

[Sprawozdanie Portugalii z analizy dotyczącej przejrzystości kosztów](#) (781 Kb)

Ostatnia aktualizacja: 29/01/2024

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.